

Sætningskløvning med 'det' (identificerende 'det-kløvninger')

1. Fremhævet subjekt: Det **er/var** ... , der ... (V) ...

Eks.: De rige **gik** på latinskoler og universiteter.
S V

Svar: Det **var** de rige, der **gik** på latinskoler og universiteter. (ikke de fattige/bønderne)
S V S V

2. Fremhævet objekt: Det er/var ... , S – V

Eks.: Almindelige mennesker **fik** praktiske kundskaber på folkehøjskolerne.
S V O A

Svar: Det var praktiske kundskaber, almindelige mennesker **fik** på folkehøjskolerne. (ikke teoretisk)
S V S V A

3. Fremhævet adverbial: Det er/var ... , S – V

Eks.: Almindelige mennesker **fik** praktiske kundskaber på højskolerne.
S V O A

Svar: Det **var** på højskolerne, almindelige mennesker **fik** praktiske kundskaber. (ikke i landsbyskolen)
S V S V O

Bemærk: Man **bruger** ofte sætningskløvning med 'det', hvis man **vil fremhæve** noget eller **identificere** noget – tit i kontrast til noget andet. Man kan **fremhæve eller identificere** forskellige led i sætningen – både subjekt, objekt og adverbial. (Se også s. 110).

Øvelse 13. Fremhævet subjekt med: Det **er/var** ..., der – V ...

1. Grundtvig og Kold **fik** ideen til folkehøjskolen. _____
2. Almindelige mennesker **skulle lære** mere her. _____
3. Folkeoplysning **var** i fokus. _____

Øvelse 14. Fremhævet objekt med: Det er/var ..., S – V ...

1. De **samarbejdede** om produktionen. _____
2. De **købte** landbrugsmaskiner. _____
3. Der **var** behov for ny teknologi. _____

Øvelse 15. Fremhævet adverbial med: Det er/var ..., S – V ...

1. Højskolebevægelsen **startede** midt i 1800-tallet. _____
2. Bønderne **kunne få** undervisning her. _____
3. Danmark **fik** sin første Grundlov i 1849. _____

